

2023-08-25
Boverket
remiss@boverket.se
Diarienummer: 31/2022

Remissvar - Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader

Swedisol, branschorganisationen för svenska producenter och distributörer av mineralullsisolering, tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter på [Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader](#).

Generella kommentarer

Framtagandet av de nya förenklade byggreglerna innebär en stor förändring för sektorn då regelverket i huvudsak utformas som funktionskrav och då hänvisningar till standarder samt allmänna råd minskas eller helt tas bort. Samtidigt läggs ett stort ansvar på sektorn att utarbeta branschstandarder som omhändertar funktionskraven likväl som metoder för verifiering därav. Swedisol ser risker med att tillämpningen av reglerna kan komma att variera och att det, i alla fall inledningsvis, kan råda en stor osäkerhet hur reglerna ska tillämpas och verifieras.

- **Boverkets vägledning & Gap-analys som grund för utveckling av branschstandarder:** För att veta vad sektorn själv ska reglera behöver det vara tydligt vad Boverket innefattar i både författningarna och i de vägledningarna som ska tas fram. Boverket har aviserat att vägledningarna kommer att presenteras samtidigt som regelverket träder i kraft i juli 2024. Swedisol önskar ett förtydligande från Boverket om vad vägledningarna är tänkta att omfatta, åtminstone på en övergripande nivå, för att ha en bild av vad sektorn själv behöver reglera. Ett exempel på en frekvent formulering som kräver bedömningar är *Uppenbart obehövt*. Här finns behov av ett förtydligande i en vägledning alternativt en tydlig signal till sektorn om att Boverket inte har för avsikt att ge sådan vägledning varvid sektorn själv får ta fram den.
- **Tid för implementering:** Då de reviderade byggreglerna innebär en stor förändring för sektorn där sektorn ska tillse att funktionskraven hanteras, genom överenskomna branschstandarder och verifieringsmetoder, är det centralt att tillräcklig tid ges för sektorn att omhänderta och förbereda en implementering av kraven innan regelverket tillämpas skarpt. Den av Boverket föreslagna implementeringstiden på ett år är kort med tanke på det arbete i sektorn som nu ska ta vid. Av den anledningen anser Swedisol att implementeringstiden bör förlängas.
- **Hänsyn till viktig EU-lagstiftning:** På EU-nivå pågår flera lagstiftningsprocesser som påverkar byggandet i Sverige och därmed även brandsäkerheten, exempelvis Byggproduktförordningen (CPR), Ecodesign for Sustainable Products regulation (ESPR), Energy Performance in Buildings Directive (EPBD) och EU:s strategi för solenergi (EU Sun Power Strategy). Dessa kan komma att påverka de svenska byggreglerna liksom brandsäkerheten. Swedisol önskar ett förtydligande av hur kommande relevanta krav i dessa regelverk är tänkta att omhändertas i de svenska byggreglerna.

Kommentarer på specifika delar av förslaget

Här kommenteras innehållet i remissen mer specifikt.

AVDELNING I. ÖVERGRIPANDE BESTÄMMELSER

1 kap. Övergripande bestämmelser

Byggprodukter och material

7 § Egenskaper hos andra byggprodukter än byggprodukter med förhandsbedömda egenskaper ska provas eller bedömas genom annan vedertagen metod. Inom Europeiska unionen vedertagen metod ska användas där sådan finns.

- Det bör förtydligas vad som avses med den sista meningen ovan – avses europeisk standard eller annan vedertagen metod och i så fall vilken. Vem ska avgöra vad som är en vedertagen metod?

Projektering och utförande

8 § Byggnader ska projekteras

- 1. på ett fackmässigt sätt,*
- 2. så att arbetet kan utföras*
och
- 3. så att förutsatt underhåll kan ske.*

Första stycket gäller inte om det är uppenbart obehövt.

- Formuleringen "första stycket" kan tolkas på olika sätt (är det punkt 1 eller är det punkt 1 och 2). Ange tydligare vilka skrivningar som inte gäller om det är uppenbart obehövt, så det inte kan missförstås.
- Vi är tveksamma till meningen om att byggnader inte ska projekteras fackmässigt då det är uppenbart obehövt. Skrivningen lämnar för stort tolkningsutrymme kring när det är uppenbart obehövt. Det bör förtydligas i Boverkets vägledning.

Kontroll

18 §. Det är bra att det ställs krav på mottagningskontroll för byggprodukter. Hänvisa till om det är mottagningskontroll enligt kunskapsbanken för PBL som avses. Ange också hur kontroll ska utföras för återbrukade produkter.

Brandskyddsdocumentation

20 §. Redan i brandskyddsdocumentationen bör det framgå hur system ska testas och verifieras över tid, exempelvis krav på intervall för testning och verifiering av brandskyddsutrustning.

2 kap. Dimensionerande förutsättningar, tekniska system och övriga anordningar

Dimensionerande förutsättningar

2 § Permanent brandbelastning ska utgöras av brandenergi per golvarea i byggnadsdelar som inte är skyddade på ett sådant sätt att sannolikheten är låg att de involveras i ett fullständigt brandförlopp inklusive avsvafningsfasen.

Trots första stycket får permanent brandbelastning ansättas till 200 MJ/m² i följande fall:

1. Utrymmen där stommen är skyddad av automatisk vattensprinkleranläggning under förutsättning att variabel brandbelastning är högst 600 MJ/m² och byggnaden har högst åtta plan ovan mark.
2. Utrymmen där stommen är skyddad av beklädnad av obrännbart material i brand-teknisk klass K260 under förutsättning att variabel brandbelastning är högst 600 MJ/m².
3. Utrymmen där stommens brandenergi inte bidrar till brandförloppet i mer än begränsad omfattning.
4. Byggnader med högst fyra plan ovan mark.

Den nu föreslagna skrivningen tillåter en högre energimängd per kvadratmeter än tidigare regelverk, vilket minskar incitamenten att bygga i obrännbara material. I Eurokod tillåts 50 MJ/m² men i det nuvarande föreskriftsförslaget får 200 MJ/m² användas i en rad situationer, vilket inte stärker brandsäkerheten. Swedisol anser att en harmonisering mot reglerna i Eurokoden är önskvärd.

Förtydliga gärna i en vägledning vad som avses med *begränsad omfattning* i punkt 3 ovan.

Fasadbrandprovning

49 § Fasadbrandprovning ska vara genomförd som fullskalig fasadbrandprovning.

Allmänt råd

Fullskalig fasadbrandprovning bör vara genomförd enligt SP FIRE 105 utgåva 5 och uppfylla de kriterier som anges i bilagan till provningsmetoden.

Tidigare låg denna text på föreskriftsnivå och nu är den ett allmänt råd. Det är olyckligt att kravnivån sänks och att regelverket blir mindre strikt. Handläggare som bedömer att brandskyddet är tillräckligt kan nu godkänna nya testmetoder och tidigare inte godkända lösningar.

Vi stödjer hänvisningen till utgåvan av SP Fire snarare än en hänvisning till aktuell utgåva, så innehållet i en ny utgåva är känt innan det hänvisas till den.

AVDELNING II. ÖVERGRIPANDE BESTÄMMELSER

4 kap. Skydd mot uppkomst av brand

Funktionskrav

2 § Fasta installationer med hög sannolikhet för uppkomst av brand ska vara utformade så att risken för brandspridning begränsas.

Det vore bra med ett förtydligande i en vägledning med vad som avses med fasta installationer, ingår exempelvis solceller?

Imkanaler

10 §. I sektorn har det ofta hänvisats till de allmänna råden kopplat till isolering av imkanaler. Det är olyckligt att de allmänna råden tagits bort. Innehållet bör åter innefattas i föreskriften eller inkluderas i Boverkets vägledning.

5 kap. Skydd mot utveckling och spridning av brand och brandgaser inom byggnad

Preciserade krav

Krav på byggnadsdelar

8 § Byggnadsdelar, förutom rörisolering, kablar och fasadbeklädnader, som kan bidra till en brands utveckling i mer än försumbar utsträckning ska vara utformade i material i brandteknisk klass D-s2,d0.

Trots första stycket får byggnadsdelar vara utformade i material i lägre brandteknisk klass om de är skyddade av tändskyddande beklädnad i brandceller med verksam-hetsklass 3A, 3B, 3C, 4, 5A, 5B och 5C och om de är skyddade av material i brandteknisk klass D-s2,d0 i övriga utrymmen.

Lägg till minst brandteknisk klass D-22,d0 i både första och andra stycket.

Krav på byggnadsdelar i vissa installationer

18 § Det är olyckligt att de allmänna råden om användning av obrännbara material och luftbehandlingsinstallationer tagits bort då det ökar risken för brandspridning mellan brandceller inom en byggnad. Nuvarande krav på avstånd till brännbara byggnadsdelar är att föredra snarare än det nya kravet som endast innefattar krav på täthet.

Brandcellsindelning

21 § Precisera vad som avses med "energilagrar" i punkt 11 - är det exempelvis en parkerad elbil, eller ett källarförråd med pellets eller något annat?

Taktäckning

43 § *Taktäckning ska vara utformad av obrännbart material.*

Trots första stycket får taktäckning vara utformad enligt följande:

1. *Brandteknisk klass BROOF(t2) på ett för den brandtekniska klassen godkänt underliggande material.*

I nu gällande Boverkets byggregler (2011:6) - föreskrifter och allmänna råd är skrivningen:

5:62 Taktäckning

Taktäckning Taktäckningen på byggnader ska utformas så att antändning försvåras, brandspridning begränsas samt att den endast kan ge ett begränsat bidrag till branden. (BFS 2011:26).

Allmänt råd

Med försvårad antändning avses exempelvis skydd mot flygbränder eller gnistor. Taktäckning bör utformas med material av klass A2-s1,d0 alternativt med material av lägst klass BROOF (t2) på underliggande material av klass A2-s1,d0. Brännbar taktäckning, i lägst klass BROOF (t2), kan användas på brännbart underlag på byggnader som är belägna minst 8 meter från varandra eller på småhus. Brännbar taktäckning på brännbart underlag bör inte förekomma på byggnader, förutom småhus, inom 8 meter från en skorsten ansluten till värmepanna med förbränning av fasta bränslen. På småhus kan material av lägst klass E användas som taktäckning på tak över uteplats, skärmtak eller liknande. Detsamma gäller i verksamhetsklasserna 1 och 2A för tältbyggnader med ett enkelt dukmaterial. Regler om skydd mot brandspridning från intilliggande tak finns i avsnitt 5:536 och detta gäller även mellan byggnader. (BFS 2014:3).

- Det nya förslaget är en sänkning av nuvarande kravnivå. Det kan öka risken att små tak som ligger nära eller mot en fasad kan ge upphov till brandspridning. Swedisol ställer sig frågande till hur det överensstämmer med Plan och Bygglagens 2 kap 6 § och dess reglering av det allmänna intresset att skydda mot brand genom att avväga det allmänna och enskilda intresset. Det strider också mot ambitionen att bibehålla nivån för funktionskraven i Byggreglerna.
- I vägledningen behöver det anges vad som är "mindre tak" liksom vad som avses med godkänt underliggande material, är det byggsystemet som ska vara godkänt eller alla ingående byggmaterial?

Frågor om detta remissvar besvaras av Swedisols vd.

Bästa hälsningar,
Veronica Koutny Sochman
veronica.sochman@swedisol.se > 070-176 14 01

Branschorganisationen för God Isolering

Swedisol är en branschorganisation för god isolering där medlemmarna är företag som marknadsför och säljer mineralullsisolering i Sverige. Swedisol arbetar för hållbart byggande och god isolering som ger effektivare energianvändning, säkrare byggnader och bidrar till bättre inomhusmiljö och hälsa. Mineralullsbranschen i Sverige omsätter ca 3,2 miljarder kr.